

Сен агар тарки
тамаъ қилсанг,
улуғ ишдур буқим,
Олам аҳли барча
бўлғай бир тараф,
сен бир тараф.

Алишер НАВОИЙ

2020 йил
19 ноябрь
пайшанба
№ 139
(4423)

Ishonch

Юрт тараққийети йўлида бирлашайлик!

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: ishonch1991@yandex.uz

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИНING ЮРИДИК КЛИНИКАСИДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН, ТУН-У КУН ФАОЛИЯТ ЮРИТАДИГАН

1092 –

қисқа рақамли «Ишонч» телефони – «Call-center»га

меҳнат муносабатлари юзасидан ўзингизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан мурожаат йўллашингиз мумкин.

Юридик клиника 14 та ҳудудий бирлашмада ҳам фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда касаба уюшмаси аъзоси бўлишдан қатъи назар, барча фуқароларга бепул юридик хизмат кўрсатилади.

Меҳнат муносабатлари, айниқса, мажбурий меҳнат билан боғлиқ масалалар Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг доимий эътиборида!

Бугун зимдан назар сол
Сен мана бу байроққа,
Майлига бир дақиқа
Унутгани турфа кекни.

Шу байроқ номимизни
Элтиди ёироқ-ёироққа,
Шу байроқ бирлаштирар
Қайда бўлса ўзбекни.

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

Кун нафаси

Давлатимиз раҳбарининг «Ўзбекистон Республикаси гидрометеорология хизмати фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

Ташқи ишлар вазири **Абдулазиз Комилов** бошчилигидаги делегация Вашингтон шаҳрида АҚШ Давлат котибининг ёрдамчиси, демократия, инсон ҳуқуқлари ва меҳнат бюроси раҳбари **Роберт Дестро** билан учрашди.

Ташқи ишлар вазири **Абдулазиз Комилов** видеоконференция шаклида ташкил этилган «Европа Иттифоқи – Марказий Осиё» 16-вазирлар учрашувида иштирок этди.

Инновацион ривожланиш вазири ўринбосари **Азимжон Назаров** ва Малайзия фан, технологиялар ва инновациялар вазири ўринбосари **Аҳмад Амзод бин Хошим** ўртасида видеоконференция шаклида музокаралар бўлиб ўтди.

Пойтахтимизда «Ўзсўвтаминот» акциядорлик жамияти мутасаддилари ва Сингапур бизнес делегацияси вакиллари учрашуви бўлиб ўтди.

Президент Администрацияси ҳузурдаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида Президентимиз раислигида суд ҳужжатлари ижро этиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари бўйича ўтказилган **видеоселектор йиғилишига бағишланган брифинг** ташкил қилинди.

Ҳасан Кабиржанов Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузурдаги Мажбурий ижро бюроси директори лавозимига тайинланди.

Жиззах вилояти **Фориш туманидаги оҳак кони яқинида Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонаси барпо этилди.**

Навий шахрининг «**Ёшлик**» маҳалласида умумий қиймати 65 миллиард сўм, 105 та хона ва 230 та ўриндан иборат бўлган **замонавий тўрт юлдузли меҳмонхона фаолият бошлади.**

Ўзбекистон касаба уюшмалари федерациясида кун-у тун фаолият кўрсатадиган

12-11 қисқа рақамли «Ишонч телефони», яъни «Call-center»га

мамлакатимизнинг турли ҳудудларида, олис ва чекка қишлоқларида яшаётган хотин-қизлар ўз муаммолари бўйича исталган вақтда мурожаат қилишлари мумкин.

Қашиқадарё вилояти

Косон туманида хотин-қизларнинг муаммоларини ўрганиш ва бартараф этиш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга қаратилган манзилли дастурга асосан қатор хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

Ишчи гуруҳ фаолияти

Қалблардаги қувонч қуёши

Дастурга кўра, 23 нафар кам таъминланган, боқувчисини йўқотган аёлнинг уй-жойи таъмирлаб бериш белгиланган бўлиб, ҳозирга қадар 12 та хонадон бутунлай янгича кўринишда эгаларига топширилди.

– Она-бола яшаймиз, – дейди «Истиқбол» маҳалласида яшовчи Муҳтарама Каримова. – Ёлғиз бошим билан уйни таъмирлашга ҳам орттирмай тургандим. Йил бошида бир гуруҳ касаба уюшма ва маҳалла фаоллари кўриб кетишганди. Мана, уйимизга замонавий эшик-роллар ўрнатилиб, янгидан қурилгандай таъмирланди. Шундай хайрли ишларга бош-қош бўлаётганлардан беҳад миннатдорим.

Касаба уюшмалари томонидан тумандаги «Нартичқур» маҳалласи хотин-қизлари учун янги кутубхона ташкил қилиб, 1000 донга энг сара китоб тақдим этилди, 18 нафар беморга дори-дармон учун 1,5 миллион сўмдан 3 миллион сўмгача нақд пул маблағлари берилди. Бундан ташқари, икки нафар фуқарога ногиронлик арава-часи ва яна икки кишига эшитиш мосламаси ҳадая қилинди. Дастурга асосан «Ўзпахтасаноат» АЖда ташкил этилган янги иш ўринлари 100 нафар хотин-қиз ишга жойлаштирилди.

Акmal АБДИЕВ,
«ISHONCH»

Халқаро анжуман

Меҳнат муҳофазаси экспертлар нигоҳида

«Меҳнат муҳофазаси – иқтисодий кўтаришнинг асоси» мавзусидаги халқаро видеоконференца лоқа орқали соҳа мутахассисларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Унда Халқаро меҳнат ташкилотидан Гоча Александрия, Халқаро касаба уюшмалари Конфедерациясидан Антон Леппик, Анна Сальникова, Ольга Николае ҳамда Ўзбекистон, Россия, Украина, Беларусь, Молдова, Грузия ва бошқа давлатларнинг меҳнат муҳофазасига масъул касаба уюшмалари фаоллари иштирок этди.

Меҳнат жараёнида хавфни баҳолаш, «Covid-19» билан иш жойида касалланишни касб касаллиги деб эътироф этиш ҳолати Европа давлатларидан Хорватияда, МДХдан Украинада махсус текшириш натижасида аниқланаётгани ва унинг ҳуқуқий асослари таҳлил этилди.

Дунё бўйича касаба уюшмалари мавжуд ташкилотларда ҳо-

димларнинг жамоа шартномалари билан қамраб олиниши ва меҳнат ҳуқуқлари таъминлини юқори даражани кўрсатмоқда, деб алоҳида таъкидланди.

Халқаро видеоконференца лоқада «Пандемия даврида касаба уюшмалари фаолияти Европа тажрибасида» мавзусида Виктор Кемпа, «Пандемия ва ўтиш даврининг концепцияси» мавзусида Монтеррат Мир маъруза қилди.

Учрашувда барча давлат вакиллари пандемия даврида касаба уюшмалари амалга оширган ишлар тўғрисида сўзлаб, ўз тажрибалари билан ўртоқлашди.

Ноҳира КАРИМОВА,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Меҳнатни муҳофаза қилиш бўлими мудири

Қорақалпоғистон Республикаси

Тадбир

Қорақалпоғистон касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасида бўлиб ўтган тадбирда Президентимиз табригида касаба уюшмаларининг ўтган йиллардаги фаолиятига юқори баҳо берилгани ҳамда истиқболда амалга оширилиши лозим бўлган янги вазифалар белгилангани хусусида сўз юритилди.

Янги Ўзбекистон – Янги Касаба Уюшмалари

Қорақалпоғистонда шу шпор остида тарғибот тадбирлари кўтаринки руҳда ўтмоқда

– Янги Ўзбекистонни қуришда касаба уюшмаларининг ҳам хизмати катта бўлмоқда, – дейди бирлашма раиси ўринбосари М.Данияров. – Бугун касаба уюшмалари халқнинг ичига кириб, уларнинг дарди билан яшамоқда. Биргина мисол, Мўйноқдаги «Оқ кема» болалар соғломлаштириш марказини олиб қарайлик, ушбу

марказ нафақат ёзда, балки қиш ойларида ҳам халқ хизматида. Шу ерда санаторий ҳам қурилиши белгиланган. Бундан ташқари, Бўзатов туманида ҳам санаторий бунёд этилади. Бу жамиятда касаба уюшмаларининг ўрни ошиб бораётганидан далолатдир.

Есимжон ҚАНОАТОВ,
«ISHONCH»

Деразамга урилади қор,
Жаранглайди жарангсиз қумуш.
Деразамга урилади қор,
Қор сингари оппоқ бўлди туш.

Рауф ПАРФИ,
Ўзбекистон халқ шоири

Энди эскича ишлаб бўлмайди

Қурултойда зиммага юкланган масъулият, белгиланган вазифалар залвори фаолиятга яна бир қур назар ташлашга ундайди. Самарқанд вилояти касабга уюшма ташкилотлари бирлашмасининг онлайн тарзда ўтган биринчи раёсат йиғилишида устуворлик касб этаётган масалаларга таҳлилий-танқидий баҳо берилди.

– Президентимизнинг касабга уюшмаларига йўллаган табриги улкан тарихий воқелиқдир, – деди вилоят касабга уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раиси Сухроб Рафиқов. – Юксак эътироф ва билдирилган ишонч ҳар биримизга фаолиятимизни яна бир назардан ўтказишга, кечадиган самаралироқ, унумлироқ ишлашга, ҳаётий муаммоларга теранроқ назар ташлашга ундайди.

Раёсат йиғилишида «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили» давлат дастурининг 9 ойлик ижроси муҳокама этилди. Таъкидлаш ўринлики, ушбу йўналишда салмоқли

ишлар амалга оширилди. Ўтган даврда 1204 нафар ишламайдиган пенсионер ва ишлаб чиқариш жабҳаларининг собиқ ходимлари, пенсия ёшига етган ишловчиларга моддий ва маънавий кўмак кўрсатилди. Дастурнинг ўндан ортиқ банди асосида ижтимоий ёрдамга эҳтиёж сезаётган кишилар, оилалар, хотин-қизлар ва ёшлар муҳофазатига олинди.

Ўтган фурсат оралиғида 1050 нафар ишчи-ходим ва уларнинг оила аъзолари касабга уюшмалари сиҳатдоҳларидан соғломлаштирилди. Шунингдек, кам таъминланган, кўп фарзандли, чекка ҳудудларда яшовчи 14 нафар хотин-қиз, 16 нафар

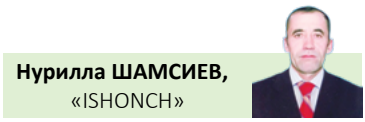
кекса ёшдаги нуруний касабга уюшмалари кўмағида бепул дам олдирилди.

Меҳнат муносабатлари барқарорлигини таъминлаш, ходимларга муносиб иш шариоити яратиш юзасидан жамоатчилик назорати олиб борилаётганлиги таъкидланиб, нефть-газ ва геология, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари, агросаноат мажмуаси корхоналарида меҳнат муҳофазаси талабларига риоя этиш аҳволига баҳо берилди. Ходим меҳнатига муносиб шариоит яратган бир қатор корхоналар қаторида бу масалага панжа орасидан қараб келаётганлар ҳанузгача учрамоқда.

Оддий бир мисол. Агросаноат касабга уюшмаси мажмуи тизимидаги Жомбой давлат ўрмон хўжалиғида 59 нафар ходим бор. Хўжалиқда меҳнатни муҳофазаси қилиш ва хавфсизлик техникаси мутахассиси бўла туриб ҳам белгиланган меъёрларга риоя қилинмаётди. Шу соҳага жа-

вобгар этиб белгиланган ва маош тўланаётган ходимда на бир иш режа бор, на бирор юмуш бажарилган. Муҳандис хонасида ҳам, участка объектларда ҳам меҳнатни муҳофазаси қилишни тарғиб қилувчи кўргазмалар восита, стенд, плакатни учратиш қийин. Бу ерда янги ходим тиббий кўриқдан, хавфсизлик техникаси йўриғидан ўтказилмасдан ишга қабул қилиб келинмоқда. Бирор киши техника хавфсизлиги бўйича қачон ўқув ўтказилганини эслай олмайди ҳам.

Фаолиятга ҳолис баҳо бермасдан туриб, кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Раёсат кун тартибидан ўрин олган масалалар таҳлилий-танқидий руҳда кўриб чиқилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Нурилла ШАМСИЕВ, «ISHONCH»

Раёсат

Тадбир

Муҳим йўналишлар таҳлили

Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи қабул қилинган сана муносабати билан Давлат божхона қўмитаси касабга уюшма қўмитаси ташаббуси билан божхона институтида спортнинг стол тенниси, югуриш ва турникда тортилиш турлари бўйича мусобақа ташкил этилди.

Божхона органлари ходимлари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, жисмоний тайёргарликни янада ошириш ва мустаҳкамлаш мақсадида ташкил этилган мазкур тадбир қизиқарли ва қизғин ўтди.

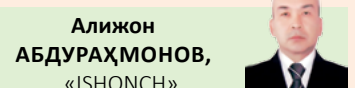
Тадбир аввалида сўз олган ДБК раиси маслаҳатчиси, касабга уюшма қўмитаси раиси Ҳабибулла Азизов юртимизда жисмоний тарбия ва спорт соҳаларини ислоҳ қилиш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш давлат сиёсатининг муҳим йўналишларидан бирига айланганини таъкидлади.

– Бундай тадбирларни мунтазам уюштириш мақсадида божхона раҳбарияти билан ўзаро келишиб олдик, – деди Тошкент шаҳар касабга уюшма

ташкilotлари бирлашмаси масъул ходими Равшан Маҳмадалиев.

Мусобақа ғолиблари Давлат божхона қўмитаси ҳамда Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касабга уюшмаси Республика кенгаши томонидан диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Тадбир давомида мусобақа қатнашчилари ва Божхона институти шахсий таркибига давлатимиз раҳбарининг Ўзбекистон касабга уюшмалари Федерацияси VIII қурултойи иштирокчиларига йўллаган табриги ва унда билдирилган устувор вазифалар моҳияти ҳақида батафсил тушунтириш берилди.

Алижон АБДУРАХМОНОВ, «ISHONCH»

Фаолият

Жонланаётган тарих

Мамлакатимизда ижтимоий, иқтисодий ва бошқа соҳалар қатори маданият ва санъатни янада ривожлантиришга, айниқса, моддий ҳамда номоддий меросни асраб-авайлаш, ўрганиш ва тарғиб қилиш, музейлар фаолиятини такомиллаштириш орқали ҳудудларда туризм салоҳиятини янада ривожлантириш борасида кенг қўлланма тадбирлар амалга оширилмоқда. Бунини Хивадаги «Ичан-Қалъа» давлат музей-қўриқхонаси фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин.

Президент Шавкат Мирзиёев шу йилнинг 12-13 март кунлари Хоразм вилоятига ташрифи давомида «Ичан-Қалъа» давлат музей-қўриқхонасида бўлиб, амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишиб баробарида келгусидаги вазифалар бўйича ҳам бир қатор топшириқ ва тавсиялар берган эди.

Юқоридаги топшириқлардан бири – «Ичан-Қалъа» музей-қўриқхонасида Хива хонлиги тарихий шахсларининг мумдан ясалган ҳайкаллари асосида экспозиция яратиш ўз мuddатида амалга оширилди.

Тарихий-меъморий ёдгорлик Кўҳна Арк саройидаги хон Арзхонаси биносидан жойлашган экспозицияда хонлик давридаги ҳужмдорлар: Сайид Муҳаммад Раҳимхон II (1864-1910й), Сайид Асфандиёрхон (1910-1918й), вазири акбар Сайид Исломуҳжа (1872-1913й) ва охириги Хива хони Сайид Абдуллохон (1918-1920й)нинг мумдан ясалган ҳайкаллари ҳар бир киши кўз олдида ўтмиш манзараси гавдаланади ҳамда теран тарихий тасаввур пайдо қилади.

Экспозицияни ташкил этиш жаъраёналарида олимлар ва мутахассислар билан бир қаторда Маданият вазири Музейлар ва кутубхоналар бошқармаси бошлиғи Шахло Абдуллаевнинг хизматларини ҳам алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Шунингдек, таъмирлаш ишлари якунланаётган меъморий ёдгорлик – Муҳаммад Амин Иноқ мадрасасида Хоразм Маъмур академияси тарихини акс эттирувчи «Дорул-ҳикма» замона-

вий янги технологиялар асосида яратилган экспозиция ташкил этилади. Турли тарихий экспонатлар билан бирга бу ерда ҳам бутун жаҳон илм-фани тамаддунига улкан ҳисса қўшган Ал-Беруний, Ибн Сино ва бошқа буюк алломаларнинг мумдан ясалган ҳайкаллари асосидаги тарихий воқелик замонавий 3D меппинг, 3D голографиялар орқали акс эттирилади.

Шубҳа йўқки, экспозиция ва кўргазмалар тарихимизни чуқурроқ ўрганишга, музейлар таъсирчанлиги, жозибдорлигини оширишга ҳамда маҳаллий ва хорижий сайёҳлар сони ошишида катта аҳамият касб этади.

Шоназар МАТЯҚУБОВ, Хива шаҳридаги «Ичан-Қалъа» давлат музей-қўриқхонаси директори

Давра сўхбати

Қашқадарё вилояти касабга уюшма ташкилотлари бирлашмасида Касабга уюшмалари Федерациясининг VIII қурултойида кўтарилган масалаларнинг мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка етказиш ҳамда унда қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш мақсадида давра сўхбати бўлиб ўтди.

Жиддий ва жўяли таклифлар

Уни бирлашма кенгаши раиси Бахтиёр Жўраев очиб берди. Тадбирда Федерация раиси ўринбосари, Қурултой делегати Қобилжон Қирғизалиев ушбу Қурултой зарҳал ҳарфлар билан битиладиган қатор воқелиқларга бой тарзда ўтгани билан тарихга кирганини таъкидлади. Боиси, унда илк бор давлат раҳбари делегатларга табрик йўллади.

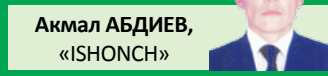
Давра сўхбати чоғида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича 2020-2022 йиллар учун Вазирлар Маҳкамаси, Касабга уюшмалари Федерацияси ва Иш берувчилар Конфедерацияси ўртасида Бош келишув имзолангани ва кучга кирганига эътибор қаратилди. 2016-2020 йилларда Федерация томонидан 2000 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳасига таклифлар берилгани, касабга уюшмаларининг бевоқифлиги иштирокида илк бор иш ҳақи учун минтақавий ва тармоқ коэффицентлари, шунингдек, иқлим ва яшаш шариоитлари оғир ҳамда ноқулай бўлган ҳудудларда ишлаш учун ходимларга қўшимча таътилнинг минимал давомийлиги тасдиқланганига алоҳида ургу берилди.

Таъкидлаш ўринлики, 2016-2020 йиллар давомида амалдаги тармоқ келишувлари сони 95 тадан 107 тагача ошди. Яъни, ижтимоий шерикликни амалда қўллаш бўйича сезиларли силжиш бўлди.

Тариф келишувларида тармоқ бўйича энг кам ва ўртача иш ҳақи, устамалар, компенсация тарзидаги ва рағбатлантирувчи тўловларнинг турлари ва уларнинг энг кам миқдори, тармоқ тариф сеткалари, йиллик асосий ва қўшимча таътилни энг кам мuddати каби кўрсаткичлар белгиланди. Бундан ташқари, касабга уюшмалари сайъ-ҳаракатлари билан юқоридаги келишувларда соғлиқни муҳофазаси қилиш, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш ишларини ташкил этиш масалалари ҳам ўз ифодасини топди.

Давра сўхбатида 11 ноябрь санасини «Касабга уюшмалари кун» деб эълон қилиш мақсадида мувофиқлиги ҳақидаги Президент таклифи, шунингдек, мамлакатда касабга уюшма мутахассислари тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш мақсадида Академия ташкил этиш юзасидан билдирилган эзгу ташаббусга алоҳида ургу берилди.

Давра сўхбати асноси қатор таклифлар ўртага ташланди. Масалан, ўқитувчиларнинг бир вақтда (асосан ёз фаслида) меҳнат таътилига чиқишини инobatга олган ҳолда санаторий йўлнамалари сонини ошириш ҳамда имкони бўлса, таълим ходимлари учун алоҳида дам олиш маскани ташкил этиш, янги ташкил этиладиган «Касабга уюшмалари академияси»га биринчи навбатда ўрта махсус маълумотига эга етакчиларни ўқитиш, иш берувчилар билан келишган ҳолда корхона ва ташкилотларда маънавий-маданий, маърифий ва спорт тадбирлари ўтказишни кўпайтириш, ҳозирги кунда қўшма корхоналар ва кластер корхоналари сони ортиб бораётганлигини ҳисобга олиб, касабга уюшма картасини қайта кўриб чиқиш ҳақидаги жиддий ва жўяли таклифлар берилди.

Акмал АБДИЕВ, «ISHONCH»

Жамоа шартномаси керак эмасми?

Бугун касабга уюшмаларининг мавқеи кўтарилиб, аъзолик афзалликларидан фойдаланаётганлар сони йил сайин кўпаймоқда.

Шу десангиз, Россияда ўқиб, фан доктори илмий даражасига эга бўлган ҳолда юртга қайтдим. Эътибор берсам, раҳбар бўлиб ишлаётган масканида жамоа шартномаси йўқ экан. Кейин ҳуқуқшунослар билан гаплашдим. Улар менга «Жамоа шартномаси қилманг, шундай қилсангиз ҳеч ким сиздан ҳеч нарса талаб қила олмайди», дея маслаҳат беришди.

Аммо шунда мен ўзимни оддий ходим сифатида тасаввур қилиб кўрдим. Жамоа шартномаси билан ходимларни ишга олиш, ишдан бўшатиш, иш берувчи ва ходим ўртасидаги ижтимоий-ҳуқуқий муносабатлар тартибга солингани ҳар томонлама фойдали, деган хулосага келдим. Адабиётлардан жамоа шартномаси ҳақида

маълумотлар олиб, ҳақлигимга ишонч ҳосил қилдим. Яна ишонч ҳосил қилдимки, меҳнаткашларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимояловчи, ижтимоий томондан қўллаб-қувватловчи – бу касабга уюшмаси экан. Кейин касабга уюшма қўмитаси раисига жамоа шартномасини тузиш лозимлиги ва унда белгиланган имтиёزلардан ходимларнинг

фойдаланишида қўл келишини тушунтирдим...

Жамоа шартномасисиз ишлаш, балки раҳбар учун қулайдир, аммо ходимларнинг манфаатини ўйлаган инсон ушбу ҳужжатни албатта тузиш шарт. Зеро, ходимларни бир маромда ушлаб туриш, уларни тақдирлаш, касбига бўлган қизиқшини оширишда касабга

уюшмаси ва унинг асосий ҳуқуқий ҳужжати ҳисобланадиган жамоа шартномасининг аҳамияти ниҳоятда каттадир.

Акмал АБДУҲАКИМОВ, Республика иқтисослашган онкология-радиология илмий-амалий тиббиёт маркази Тошкент вилояти филиали директори, тиббиёт фанлари доктори, профессор

Фикр

Юксак эътироф – юксак масъулият

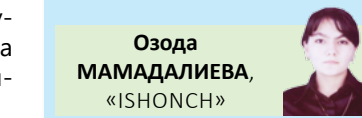

Сардоба туманидаги 12-умумтаълим мактабда Ўзбекистон касабга уюшмаларининг VIII қурултойида кўтарилган масалаларга бағишланган тарғибот тадбири ўтказилди.

Мазкур жамоа асосини хотин-қизлар, ёшлар ташкили қилади. Бу ерда иш берувчи ҳамда бошланғич кўмита ҳамкорлиғида меҳнат аҳлининг ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий муҳофазаси, меҳнат хавфсизлигини таъминлаш борасида намунали тизим яратган.

– Мана энди касабга уюшмаси ходимлари ҳам ўз касб кунларини нишонлайдиган бўлишмоқда, – дейди Назира Қиличева. – Бундай эътирофга кўп йиллик меҳнат, хайрли ишлар, инсонларнинг ишончи сабабли эришилди. Мулоқотда Мурожаатномадан келиб чиқадиган вазифалар, хусусан, барчани қулай ва хавфсиз меҳнат шариоитлари, адолатли ҳақ тўланадиган иш билан таъминлаш, ишловчилар манфаатдорлигини оширишни ташкил этиш янги босқичга кўтарилиши таъкидланди.

Тадбирда қурултой делегати, Таълим ва фан ходимлари касабга уюшмаси Сардоба туман кенгаши раиси Ҳабибулла Ўрозбоев ўз таассуротлари билан ўртоқлашди.

Озода МАМАДАЛИЕВА, «ISHONCH»

ҲАМ саёҳат, зиёрат

Таълим ва фан ходимлари касабга уюшмаси Қизилтепа тумани кенгаши ташаббуси билан Навоий вилояти Қизилтепа туманидаги 1-умумий ўрта таълим мактабининг 25 нафар касабга уюшма аъзосининг Самарқанд шаҳрига зиёрати ташкил этилди. Имом ал-Бухорий зиёрати ҳамда Регистон майдони саёҳат-

чиларда катта таассурот қолдирди. Санитария-гигиена қоидаларига тўлиқ риоя қилинган ҳолда уюштирилган саёҳат барчага маънавий куч бағишлади.

Ўлмасой ЭШОНҚУЛОВА, Навоий вилояти Қизилтепа туманидаги 1-умумий ўрта таълим мактаби бошланғич касабга уюшма қўмитаси раиси

Ички туризм

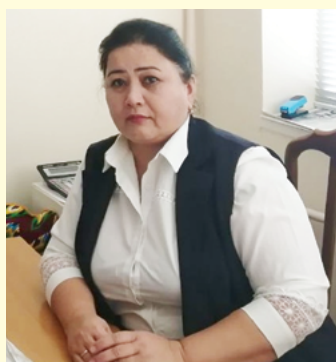
Бухоро вилояти

Муносабат

Ҳам ишонч ортди, ҳам масъулият

Қарийб ўн тўрт йилдан бери касаба уюшмаларида меҳнат қиламан. Ўтган вақт давомида фаолиятимизда, халқимиз қалбига йўл топишда, табиийки, қийинчиликлар бўлди. Президентимиз соҳа вакилларига табрик йўллаб, кўрсатган эътибор ва эҳтироми боис барча машаққатлар унут бўлди.

Хали ҳам диёримизда энг йирик жамоат ташкилотининг энг муҳим анжумани таассуротлари оғушида юрибман. Унда Президентимизнинг касаба уюшма ходимлари кунини белгилаш, Касаба уюшмалари академиясини ташкил этиш ҳақидаги тақлифларидан шодлигим чандон ошди. Негаки, машаққатли касб эгалари кунини белгилашни қаторида, кўп қиррали жабҳамиз учун замонавий билим ва малакага эга бўлган, ижтимоий муносабатлар назарияси ҳамда амалиётини, шу борадаги халқаро тажрибани пухта биладиган етук кадрларни тайёрлаш ҳаётий зарурат, жамият эҳтиёжи саналади. Бўлғуси академия айна шу йўналишдаги вазифалар татбиқига хизмат қилиши шубҳасиз.

Фаолият кўлами, касбий маҳорат ва билимимизни ошириш мақсадида кўрсатилаётган бундай рағбат ҳамда эътибор аслида бутун халқимизга нисбатан рағбат ва эътибор эканини юрак-юракдан ҳис қилдим. Зеро, тобора халқ ташкилоти ўлароқ жипслашиб, қудратли кучга айланаётган касаба уюшмалари тақдири бевосита халқимиз тақдири билан боғлиқлиги айна ҳақиқат.

Касаба уюшмасининг 374 нафар аъзоси фаолият кўрсатаётган ташкилотимизда ушбу тарихий воқеа – қурултой жараёни қизгин муҳокама қилиняпти. Ходимлар Президентимизнинг «Сизларнинг тимсолингизда биз ана шундай жонқуяр ва фидойи инсонларни кўрамай, меҳнатқашларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини янада ишончли таъминлашда сизларни давлат идораларининг яқин ҳамкори ва кўмакчиси, деб биламиз» деган сўзлари салоҳиятимизга бўлган ишонччи мустақамлади, зиммамиздаги масъулиятни янада чуқурроқ англадик, дея фахр билан айтишмоқда.

Лола СУЛАЙМОНОВА,
Бухоро вилояти мудофиа ишлари бошқармаси
касаба уюшма кўмитаси раиси

Жиззах вилояти

Янги давр остонасида

Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг VIII қурултойини катта қизиқиш билан қузатдик.

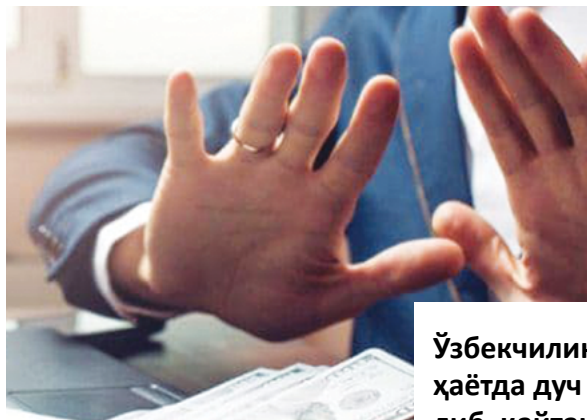
Қурултойда Ўзбекистон тарихида биринчи марта Президентнинг қурултой иштирокчиларига йўллаган табриги ҳар бир касаба уюшма аъзосини қувонтирди. Юртимизда ҳар йили 11 ноябрь санасини Касаба уюшмалари кунини деб белгилаш, Касаба уюшмалари академиясини ташкил этиш тақлифлари тарихий воқеа бўлди.

Қурултойда ҳисобот даврида эришилган ютуқлар айтилди, мавжуд муаммолар чуқур таҳлил қилинди, истиқболдаги устувор режалар белгилаб олинди, халқ билан мулоқотни янада жонлантириш, аҳолига қулайлик яратиш мақсадида «Онлайн йўлланма» дастурини жорий этиш, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги ишларни янада такомиллаштириш зарурлиги қайд этилди.

Қурултой делегатларининг мамлакат халқи, ишчи-меҳнатқашлар, касаба уюшмалари ташкилотлари ва ижтимоий шерикларга Мурожаати касаба уюшмалари ҳаётида янгилаш учун муҳим бир қадам бўлди десак, муболаға бўлмайди. Мурожаатномани чуқур ўрганиш, англаб етиш ва амалда татбиқ қилиш келгуси фаолиятимизнинг ривожланишида муҳим роль ўйнайди. Қолаверса, касаба уюшмаларида кенг қўламли ўзгаришлар, янги-янги имкониятлар барчамизга куч-қувват ва илҳом бағишлайди.

Биз ҳам Мурожаатда қайд этилган вазифалардан келиб чиққан ҳолда ўз олдимишга бир қатор вазифаларни белгилаб олдик. Жамоамиз билан бир тан-у бир жон бўлиб, ушбу ислохотларни изчил давом эттириш бор куч ва билимимизни сафарбар қиламиз.

Нодира ХЎЖАМҚУЛОВА,
«Зомин тумани йўллардан фойдаланиш»
унитар корхонаси касаба уюшма
кўмитаси раиси

Ўзбекчиликда кўпинча истиҳола қиламиз. Кундалик ҳаётда дуч келадиган «олди-берди»ларга андиша қилиб, қайтанга ишимизни тезроқ битириш учун чойчақа ташлаб кетамиз. Айримлар эса...

Ходим тўлов қоғозидида кўрсатилган суммани тўлаб келганингизга қарамасдан, «Бизда кўшимча хизмат ҳақи бор» ёки «Маълумотнома тўлдириганимиз учун ташлаб кетасиз» деб турса, «Қани, қарғага ёзиб қўйилган, маълумотнома ёзиш пулли деб?» дея сўролмайсиз, андиша қиласиз. Кейинги сафар ишингиз тушишини ўйлаб, индамай айтилган суммани бериб кетасиз. Уша «кишбилармонлар»нинг нафси эса кун сайин ҳақалаб отиб бораверади.

Ҳамкасбим қизининг синф раҳбарининг туғилган кунига ҳар йили алоҳида совға олиб, қизидан бериб юборар экан. Бу йил эртада мактабга кетаётган фарзандининг «Бугун устозимнинг туғилган кунини, совға олиб бормайманми?» деган мўлтираши боис, истар-истамас, бисотидаги сочқилар жамланмасини олиб чиқибди. Қиз хурсанд бўлиб мактабга кетибди. Лекин қарангки, устозга совға олиб борган факатгина шу қизча – Нозима экан. У дарсда устозига ўз совғасини топширибди. Аммо бошқа совғалар берилмаганини кўрган муаллима «Қани, болалар қолганларингиз туғилган кунини унутиб қўйдинглари?» дебди. Бо-

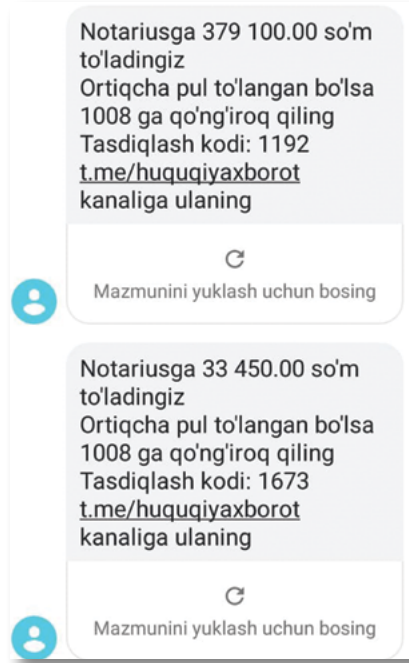
лалар мулзам бўлганича устоздан кўзини олиб қочишибди. Шунда ўқувчилардан бири Ҳилола «Устоз, мен олиб келмоқчийдим, эсимдан чиқиб қолди. Эртага албатта олиб келаман!» дебди. Устозга эса ўқувчиларнинг сукунати эътиборсизлик бўлиб туюлгани етмагандек, охириги ва ягона изоҳ – Ҳилоланинг гапи баттар асабига теккан чоғи «Ҳайитдан кейин хинани...» деворибди жадл билан. Бундай кўпол гап ва муносабатни кутмаган Ҳилола эса синфдошларининг ичиди изза бўлганидан дили оғриб, йўғлаб юборибди...

Таъмага ўрганиб қолган устознинг кўнгли «қилиғи»ни кўмсади. Бу эса нозик бир боланинггина эмас, бошқаларнинг ҳам қалбини жароҳатлади. Уларнинг хотира-сига хира ва ёқимсиз таассуротлар муҳрланди. Ўқитувчи ва ўқувчи ўртасидаги самимий ришталардан бири узилди...

Яна бир воқеага яқинда шахсан ўзим гувоҳ бўлдим. Нотариусда олди-сотида шартномасини имзолашимизга тўри келди. Тўлов тизими ахборотлаштирилган усулга ўтилибди. Белгиланган маблағни тўлаб

бўлганингиздан сўнг телефонингизга тўлов қилганингиз, агар ушбу тўловлардан ташқари ҳам пул талаб қилишса, бундай ҳолатда Адлия вазирлигининг 1008 рақамли «Ишонч телефони»га кўнгирак қилишингиз мумкинлиги ҳақида SMS хабари келади. Мен ҳам тўлов қилганимдан сўнг худди шундай SMS хабарини олдим. Демак бу хабардан тушуниш мумкин, нотариал идоралар хизмат кўрсатгани учун барча тўловларни расмий ҳолда шу йўл билан ундиради. Бошқа йўли тақиқланган. Аммо Адлия вазирлиги матбуот хизматининг айтишича, ахборотлаштирилган хизмат кўрсатиш тизимига 2018 йилда ўтилган бўлса-да, ҳалигача айрим нотариал идораларда ортиқча маблағ талаб қилиш ҳолатлари учраб турар экан.

Уша кунини нотариал идорада бир аёл мени четроққа қақриб, «Иш юритилгани учун тўлов қоғозидида ёзилганидан ташқари, сизга ҳам 100 минг сўм шу ерда яна нақд тўлайсиз дейишдимми?» деб сўраб қолди. Мен бундай бўлмаганини, берилган тўлов қоғозидида пуллардан ташқари ҳеч қандай пул тўлан-

маслигини айтдим ва SMS хабарни кўрсатдим. Шундан сўнг опанинг нози ёришди.

Опа билан сўхбатлашиб солид олиғи руҳсат берилган, қариндошининг номидида бўлган уйини олди-сотида шартномаси орқали ўз номига ўтказиётган экан. Нотариус ёрдамчиси пайт пойлаб опа ва унинг қариндош жиянига атрофда бошқалар бўлмаган пайтда «Яна юз минг нақд тўлайсизлар» дебди. Хуллас, бизнинг тушунтиришимиз-

дан сўнг нотариус ёрдамчисининг «операцияси» амалга ошмай қолди. Опа SMS хабари юборилиши тизими йўлга қўйилганидан миннатдор бўлиб, ишини битириб кетди.

Нотариус ёрдамчисининг исми-фамилиясини ҳам билмайман, у билан атиги бир-икки соатгина юзма-юз келдим. Воқеага ҳам икки ойдан ошди. Аммо ёрдамга муҳтож ёлғиз аёлдан ўз манфаати йўлида пул ундиришга бўлган айёрона қиёфа халигача кўз олдимда.

Қайд этилган ўқитувчи ва нотариус хизматчиси гарчи икки касб эгаси бўлса-да, улар сиз ва бизнинг йиллар давомидаги андиша қилиб сўраганини бераверганимиз, совға-салом беришга ўргатиб қўйганимиз оқибатида шу куйга тушишган. Энди эса уларнинг ўрганиш кўнглилари жамиятга амалга оширилаётган янгилашни ва ўзгаришлардан ўрта-ниб, бироқ «исён» қилмоқда. Келгусида ишларимизни белгиланган меъёрлар асосида бажарсак ва бошқалардан ҳам шунга риоя қилишни талаб қилсак, нуқсонини даромадга ўрганишдан аста-секин йўқолиб кетади. Бу жараёнда жамоатчилик назорати кучайтирилса, жуда катта самара беради.

Зебо НАМАЗОВА,
«ISHONCH»

Мушоҳада

ИЧГА ЮТИЛГАН ДАРД

ёхуд боғчада хитой тили ўргатиладими?

Ахборот сайтларида «мактабгача таълим даргоҳларида хитой тилини қўшимча тил сифатида ўрганиш» ҳақидаги маълумотлар берилди. Бир қараганда бундан долзарб муаммолар бор, эътибор қаратиш шарт эмас, деган хулосага келасиз.

Гапни айтилавериб, оҳори кетгандай туюладиган, лекин ҳеч қачон эскирмайдиган далил билан бошламоқчиман. Тадқиқотларга кўра, инсон умри давомида қабул қилиши мумкин бўлган билим ва маълумотларнинг 70 фоизини 7 ёшгача ўзлаштириб улгурар экан. Шу билан бирга, мутахассислар умрни ёш даврларига таснифлаб, гўдаклик, кичик мактаб ёши, ўсмирлик, қарилликка ўтиш босқичларини ўзига хос инқироз даврлари деб ҳисоблайди.

Индивидуал парваришдаги бола боғчага қадам қўяр экан, янги муҳитга мослашганда психологлар назарда тутган инқироз даврларидан бири яшай бошлайди. Ҳали оламага бегона нарсаларнинг номи, хусусияти, белгиси, туйғулари исми, сўзларнинг синонимини, касб турларини «қашф» қилаётган болага катталар ҳам ўзлаштириши қийин бўлган иероглифларни қўшимча тил сифатида ўргатиш мумкинми? Хитой тилини ёшлардан мукамал ўрганиш болага не чоғли аҳамияти? Олийгоҳнинг хитой тили йўналиши барча абитуриентларни қабул қилиш имкониятига эга бўлмагандек, Хитойга қариб таълим олиш ҳам бўлажак қадригинг келажак орзусидаги аҳамиятли ҳодиса эмас. Касби, умуман олганда, ижтимоий фаолияти билишни талаб этмаган тилини ўрганишдан ўрганивчига, жамиятга нима наф?

Ўзбек тили байрамига бағишланган тадбир, маъруза, мақола ва таҳлилларда ўз она тилимизни аксариятимиз 15-20 фоиз атрофида билишимиз тил, миллат жонқуярларини ташвишга солаётган оғриқли масалалардан бири экани бот-бот айтилди. Аждодимиз туркий тил асосчиси деб фахрланамиз. Минбарлардаги нутқларда «Навоий тили» ибораси жўшиб такрорланган бўлди. Адабиётшунослар назарида маънодан фарқли равишда ёшлар бу иборани сўхбатдоши соф адабий ёки бадиий нутқдаги ўзига тушунарис бирор сўздан фойдаланганда «Навоий тилида гапирма, яъни «тушунмадим», «тушунари тилда гапир» эътирозини ифода-лашда ишлатади.

Ҳазрати Алишер Навоий асарларини лўғатсиз мутлоаа қиладиган замондошларимиз санокли. Ҳозир боғча ёшидаги болага қўшимча тилларни ўргатишга вақт сарфланса, йигирма йилдан кейин Қодирий асарларини ўқибетган кири тобхоннинг лўғатга юзланиши ҳеч қачон таажублантормаслиги турган гап. Ўзга тиллардан ёланган сўзларнинг ўзбекча маъносини қидиргандан кўра, ўзбек тилида унутилиб кетаётган, маълум хулуддаги фойдаланувчиларига хизмат қилаётган, муомалага киришга муштоқ маънавий бойликларнинг уюли ва савобига дахлдорлик ҳар бир ўзбекнинг келажак олдидидаги муҳим бурчи эканини эртарақ англаб олиш лозим. Мактаб ва олийгоҳларда қўшимча тил сифатида ўтиладиган инглиз ёки рус тилларидаги саводхонлик ҳам бу рўйхатга янгисини қўшишни тақозо этаётган даражада эмас.

Боғча ёшидаги болага «қўшимча тил» ўргатиш – қобилиятдан ортиқча юк. Имконият ҳисобга олинмай қўйилган талаб ва вазифалар болани шжоатнинг сўниши, ҳафсаланинг пир бўлиши, «иштахасизлик» кайфиятига олиб келишини психологлар ўтган асрдаёқ огоҳлантиришган.

Бола 7 ёшгача келажакда ўзи тартиб этадиган тафаккур биносининг 70 фоиз пойдеворини яратиши мумкин экан, унга Навоий, Бухорий, Қодирийни танитиш муҳимроқ. Эртақ қаҳрамонларидан жўмардик, олжанозлик, фидоиликка андоза олиши долзарброқ. Ватан, тупроқ, ота-она ҳақидаги туйғулари чиниқтиришга, аждодларга муносиб ворислик учун кўнглида иймон, эътиқод, ўзлик сифатларини илдиз оттиришга қаратилган машғулотларга эътибор қаратиш асосий мақсад бўлиши керак.

Боланинг имконияти (иқти-дорли) ва қизиқишини инобатга олиб, касбга йўналтириш – кузатув ва тажрибаларнинг талабидан келиб чиққан энг оқилона ёндашув. Жамият келажаги учун энг муҳими – ўз халқи менталитети, урф-одати, анъана ва қадриятларига ҳос руҳда камол топган, ўзлигини таниган бутун шахс. Касб ва хунарининг ўзи талабгорлик кейинчалик бурч-у-вазифаларини белгилаб бераверади.

Россия, АҚШ, Хитой, Жанубий Корея каби бир қатор мамлакатларнинг давлат тилини ёшларимиз меҳнат мигранти бўлиб бориш учун қисқа муддатларда ўрганиши. Англингандек, қўшимча тилларни кейинчалик ўрганиш бемалол мумкин ва бунда самара юқори.

Наргиза ОДИНАЕВА

Акс судо

ТИЛ УЧИДА ТУРГАН МУАММО

«Маърифат учун инвестиция» мақоласини ўқиб...

Мен ўзимнинг олтиш йилдан зиёдрок қаламқашлик ҳаётимни телерадио, газета-журналлар, интернет саҳифаларисиз тасаввур этолмайман. Айниқса, газета-журналларнинг янги сонларидан ўфуриб турган бўёқ ва қоғоз ҳиди димоғни очиб, кайфиятни кўтаради. Бу ҳисни ҳақиқий ўқувчиларига англаш олади.

Мамакатимиздаги барча оммавий ахборот воситалари қаторида «Ishonch» газетасини ҳам қузатиб бораман. Сўнгги пайтларда газета таҳририяти ижодий ходимлари, муҳбирлари фаолиятида сезиларли ўзгариш юз берди – одамлар дили ва тилининг учидида турган гаплар, оғриқли муаммоларни дадил айтиш яққол кўрина бошлади.

Яқинда туманимиздаги «Матбуот тарқатувчи» бўлими бошлиғи Акмалхон Насимов «Ishonch» газетасини ўқиб чиқишини тавсия қилди. Уни қўлга олиб, дастлаб 2-саҳифадан ўрин эгаллаган «Маърифат учун инвестиция» мақоласини синчиклаб ўқиб чиқдим. Унда кўтарилган масала қарийб чорак асрдан ортиқ даврда обуначиларни ўйлантириб келмоқда.

Эътиборли жиҳати шундаки, бу ўта долзарб муаммонини юртимизнинг чекка туманидаги касаба уюшма кенгашининг етакчиси Ботир Исмолов газета минбаридан айтган. Буни чинакам демократия, адолат ва шаффоқлик намунаси дейиш мумкин. Мақола муаллифининг маълум қилишича, адади камайиб, банкротга юз туэтаётган Қашқадарь вилоятидаги бир нашрга нисбатан «Жар ёқасидаги газета» деган таъриф ишлатилибди.

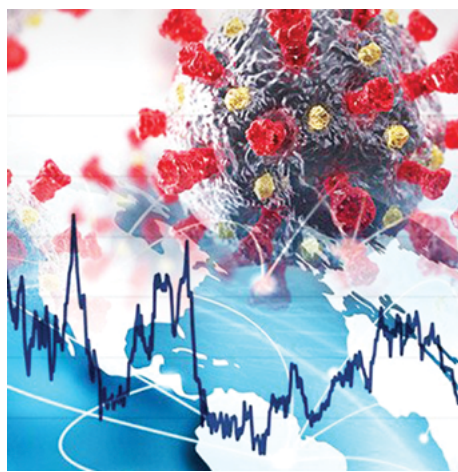
Бу ниҳоятда ачинарли ва қулғили ҳолат. Нега дейсизми? Чунки биргина ўша нашргагина эмас, маҳаллий нашрларнинг деярли ярмидан кўпи савиясизлик оқибатида ўз ўқувчиларидан жудо бўлди. Бундай нашрларда ишлатилган муҳаррир ва муҳбирлар оdatда ҳар доим обунга масаласидан нолийди. Аслида эса айб ўзларида эканини тан олмайди. Бу каби нашрларни қўлга олсангиз, фақатгина кўпроқ обунга бўлганларнинг мақолаларига ўрин берилганига гувоҳ бўласиз. Айрим туман газеталари мактаб деворий газеталаридан ҳам савиясиз. Афсуски, бу аччиқ ҳақиқат... Асл ҳақиқат шуки, китоб, газета-журналлар инсоннинг энг яқин

ҳамроҳи. Улар билан танишнинг ҳашти ўзгача. Улар йиллар оша беминнат тарғиботчи вазифасини бажараверади. Илм, билим шуълаларини сочаверади. Улар сиз маънавий-маърифат йўқ. Шу сабабли ўтмишда сезиларли нашрлари, уларнинг ижодий ходимлари, ҳатто чет муҳбирларига давлат дотацияси берилган. Мақола-ларга мўмай қалам ҳақи тўланган. Қолаверса, газеталар обуначиларига ўз вақтида етказиб берилган. Ҳозир-чи? Сифат ва етказиш борасида муаммоларнинг бош-адоғини топиш мушкул.

Демак, матбуотда ҳам нарх-наво масаласи бўйича меъёрий ҳужжат ишлаб чиқиш фурсати келди. Танганинг иккинчи томони бўлганидек, нашрларнинг ижодий жамоалари ҳам «Олма пиш-оғзимга туш» деб ўтирмасдан «Даракчи», «Китоб дунёси», «Жаҳон адабиёти», «Ishonch» ва бошқа номдаги илғор нашрлардан ибрат олиб, газетхонлар ишончини оқлаш ҳаракатида бўлишса, айна мудо-дао бўларди.

Давлатимиз раҳбарининг «Оммавий ахборот воситалари ходимлари кунини» муносабати билан иттиҳори сурилган Янги Ўзбекистон тараққиётида биринчи навбатда журналистлар, барча оммавий ахборот воситалари ходимларининг мардлик ва жасорати зарурлиги гоёси жуда долзарбдир. Зеро, барча ижод аҳли учун бугун кенг йўл очилган. Одамлар розилигини таъминлашнинг бирдан-бир омилли оммавий ахборот воситаларидир. Энди нашрлар юксак минбаридан ҳаётий ҳақиқатни асли ҳолича кўрсатиш, муаммоларни дадил, кўрқмасдан ўртага ташлаш, ечимини топиш орқали халқимиз розилиги ва миннатдорлик билан яшаш бахтига эришиш ҳар бир қалам соҳибининг шарафли ишига айланмоғи лозим, деб ҳисоблайман.

Қодиржон АБДУКАРИМОВ,
Ўзбекистон Журналистлари
ижодий уюшмаси аъзоси

Пандемия туфайли юртимизда жорий этилган карантин юмшатирилган. Лекин бу карантин қоидалари бекор қилинди, дегани эмас. Тождор вирус одамлар ҳаётига таҳдид солар экан, бундан кейин ҳам карантин қоидаларига қатъий риоя этишимиз шарт.

Кўринмас ёв номини олган коронавирус бутун дунёни забт этди. Жаҳонда бу касалликка 55 миллион нафарга яқин одам чалинди. Вафот этганлар сони 1 миллион 300 мингдан ошди. Юртимизда коронавирусни юқтирганлар 70 мингдан зиёд, афсуски, вафот этганлар сони 600 га яқинлашиб қолди. Қанчадан-қанча таниқли, элга машҳур инсонлар шу касаллик туфайли ҳаётдан кўз юмди. Йўқотишлар кўп бўлди.

Ҳозирги кунда карантин қоидаларини билмайдиган одам қолмади ҳисоб – қўлни тез-тез совуллаб ювиш (тозалликка риоя этиш), кўчага тиббий ниқобсиз чиқмаслик, оралиқ масофани сақлаш, гавжум жойлардан йи-

тижада коронавирусга чалинганлар сони кескин кўпайди. Вьетнам ҳукумати бу ҳудудда қайтадан карантин жорий этди. Карантин қоидаларига нописандлик билан қараш Вьетнамда ўн кун ичида коронавирусга чалинганлар сони икки бараварга ошди. Ҳозирги кунда мамлакатда касалланганлар атиги 1281 нафар, вафот этганлар эса 35 киши.

Маълумки, Ўзбекистон аҳолиси 34 миллион нафардан зиёд. Энди коронавирусга оид маълумотларни Швеция ва Вьетнамга тегишли маълумотлар билан таққослаб кўрайлик-а. Карантин қоидаларига риоя этмаслик қандай оғир оқибатларга олиб келишини ва аксинча, қатъий амал қилган ҳолда коронавирусни энгши мумкинлиги ўз-ўзидан аёнлашади.

Юртимизда коронавирус касаллигини юқтирган биринчи киши аниқлангани ҳамон карантин қоидалари жорий этилди. Бу чора-тадбир ўз вақтида қўлланган. Лекин карантин қоидаларини бузганлар ҳам бўлди. Бу эса ўзига «мижоз» излаётган тождор вирусга «қўл келди».

Халқимизни ижтимоий қўллаб-қувватлаш мақсадида кўрилган қатор чора-тадбирлар натижасида пандемия катта асоратларсиз ўтмоқда. Айрим соҳаларда ишлар давом эттирилди. Ажратилган моддий ёрдамлар ногиронлар, касаллар, қаровчисини йўқот-

ган кексалар, кўп болали ва эҳтиёжман оилаларга етказиб берилди. Лекин моддий ёрдамнинг дарагини эшитиб, айрим кимсалар ҳам ғимирлаб қолгани бор гап.

Улар моддий ёрдамни олишга, нима қилиши? Аксарияти ўзининг бир лаҳзалик роҳатини ўйлаб қолди: кимдир дўконга чопди, қайсидир аёл пардоз-андоз ҳаракатига тушди.

Карантин даврида саховатпеша юртдошларимиз қанчадан-қанча озиқ-овқат маҳсулотлари ва пул тарқатишди. Бунинг учун уларга раҳмат! Шу маблағнинг мингдан бир қисмига «Коронавирус ва ундан сақланиш чоралари» деган илмий-оммабоп рисола чоп эттириб, уларни ҳар бир хонадонга тарқатиш ҳам мумкин эди.

Бундан ташқари, «Тиббий маданият қоидалари» деб номланган илмий-оммабоп рисола чоп этилса, хонадонларга тарқатилса ҳам айни муддао бўларди.

Айтмоқчи бўлган гапимиз шуки, инсониятга коронавирус пандемияси хавф солар экан, энг ишончли чора – тиббий маданият қоидаларига қатъий риоя этиш бўлиб қолаверади.

Пандемия сабоқлари

МЕТАЛЛУРГЛАР МИЛЛИЙ ТЕАТРА

«Ўзметкомбинат» акциядорлик жамияти касабаяушма қўмитаси бир гуруҳ ишчи-ходимларнинг пойтахтимизга саёҳатини уюштирди.

Саёҳат асносида улар Ўзбек Миллий академик драма театрида «Андишали келинчақ» спектаклини ҳам томоша қилди.

Ўзга бир хонадонга келин бўлиб тушган ёш қизнинг тақдирини ҳақиқатдаги ушбу спектаклда ўғли ўзи айтган қизни олмай, севганига уйлангани учун қайнона келини билан ўчакишиб қолади. У келинини турли айблар билан ҳайдаб, кўз остига олиб қўйган қизни ўғлига олиб бермоқчи бўлади. Аммо ёш келин ўз ақл-фаросати билан оиласини сақлаб қолади. Қайнонасининг ҳам меҳру муҳаббатини қозонади.

Мазмунли асар, маҳоратли ижро ишчи-ходимларда катта таассурот қолдирди.

– Ҳаётимда биринчи мартаба театрда тушиб, спектакль томоша қилдим, – дейди қорхона ишчиси Раҳимбой Рустамов. – Бу воқеани асло унутмайман. Саҳнада жонли томоша қилиш телевизорда кўришдан умуман бошқача экан.

– Ташкилотчиларга катта раҳмат, – дейди ишлаб чиқарish цехи ишчиси Нодира Абдуқодирова. – Спектакль менда жуда катта таассурот қолдирди. Ўзгача кайфият ва шиддат билан ишга қайтдик.

Бекзод ҚОДИРОВ

Хоразм вилояти

САҲНАДА «ЖАҲОНГАШТА АФСОНАЛАР»

Фаолият бошлаганига чорак аср бўлган Хоразм вилояти кўғирчоқ театри репертуарида бүгунги кунда турли мавзу ва жанрдаги 90 тадан зиёд спектакл мавжуд.

Яқинда улар сони яна биттага кўпайди. Жамоанинг ижодий изланишлари натижасида «Жаҳонгашта афсоналар» деб номланган спектакл муваффақиятли саҳналаштирилди.

Янги саҳна асари қадимги Хоразм афсоналари асосида яратилган.

Энг муҳими, спектакл болажонлардан ташқари турли ёшдаги томошабинлар учун ҳам қизиқарли бўлиши шубҳасиз. Чунки унда бугунги кун учун ҳам жуда муҳим тарбиявий аҳамиятга эга бўлган эзгу ғоя муҳассам.

Отабек ИСМОИЛОВ, журналист

Фототанқид

Ҳаёт ажойиботлари

Буқалар нега «исён» кўтарди?

1992 йилда, яъни 10 ёшда эканимда юз берган бир ҳодиса сира ёдимдан чикмайди. Ҳанузгача ушбу сирнинг тагига етолмайман. Воқеа қуйидагича:

1992 йил бошидан Далақудуқ (Навоий вилояти, Томди тумани, Утемурад хўжалигига қарашли) деб номланадиган қишлоқдан 25 километр берига Жаңаталап деган янги маконга кўча бошладик. Қишлоғимизда 40 га яқин хўжалик бўлиб, улар асосан чорвачилик билан шуғулланарди. Бизнинг уйимизда ҳам 10-15 бош сигир, 20-30 бош қўй-эчки боқиларди. 1992 йил май ойида, кунлар анча илгач, аҳоли ёппасига кўча бошлади. Уйлар бўшаб, хувиллаб қолди.

Бир куни эрталаб буқаларнинг қаттиқ ўқирган овозларидан уйғониб кетдим. Югуриб деразанинг олдига борсам, 20 бошга яқин буқа бир гуруҳ бўлиб, у ёқдан-бу ёққа чопиб, йўлида учраган нарсани сузиб, вайрон қиляпти. Ҳамма жониворларнинг қутилмаган бу қилигидан ҳайратда. Улар одамларга ҳам ҳамла қила бошлагач, болалар уйлاردан чиқарилмай турилди.

Мен ҳайвонларнинг ичида сигирларнинг йиғлашини билар эдим. Уйимизда битта бузоқ ўлиб қолганда, онаси анчагача у қўлимдан жойга бориб, суякни сирқиратар даражада кўзидан дарё-дарё ёш оқизиб йиғлаганини кўрганман.

Лекин буқаларнинг йиғлашини биринчи бор кўришим эди. Қўзалар қонга тўлган буқалар ҳаттоки ўз хўжайинларига ҳам бўйсунмай қўйди. Улар негадир тандирларга даф қилишга ўтди. Қишлоғимизда биронта тандир соғ қолмади. Кейин эса қўраларни ва эгалари кўчиб кетган бўш уйлари бузишга киришди...

Катталар буқаларнинг исён кўтаришини бевоқифа янги маконга кўчиш билан боғлашди. Айтишларича, улар ўзлари

ўрганган яйлловни, туғилиб ўсган жойини ташлаб кетишни хоҳламаётган эди.

Узоқ оворагарчиликлардан сўнг ҳамма ўзларига тегишли буқаларни бир амаллаб тутиб, машиналарга ортиб, янги маконга кўчириб кетишди. Энг қизиғи, янги жойда табиий ўт-ўлан мўл бўлса ҳам жониворларни ушлаб туриш анча қийин кечди. Охир-оқибат эгалари уларни сотиб ёки сўйиб қутулди.

Уша пайтда буқалар «исёни» ҳақида газеталарда қизиқарли мақолалар чоп этилди. Менга тушунарли ва қизиқ бўлган жиҳати – буқалар халқнинг кўчиб кетаётганини қандай билган ва нима учун улар янги жойга кўчиб ўтишни хоҳламаган? Ит, отнинг одамга вафодорлигини биламиз, лекин буқаларнинг бунчаликка боришини сира эшитмаган ҳам эканман. «Ўз уйим – ўлан тўшагим» деганлари шу бўлса керак-да...

Есимхон ҚАНОЛТОВ,
«ISHONCH»

ФАРЗАНДЛАРИМГА НАСИҲАТЛАР

Ёш авлоднинг оила ва жамиятда муносиб ўринга эга бўлишида ахлоқ-одоб қоидалари муҳим аҳамиятга эга. Бу баалоғат ёшидаги йигит-қизлар, ёш оилалар ҳамда ўқувчилар учун ҳаётий тарбия воситаси ҳамдир.

Педагогика фанлари доктори, профессор Ойниса Мусурмонованинг «Фарзандларимга насиҳатлар» китоби бу борада юртдошларимизга жуда ақсолиши мумкин.

– Бу китоб менинг қалб-қўрим, – дейди Ойниса Мусурмонова. – Йиллар давомида орттирган тажрибам асосида йиғилган ҳикматли сўзлар, афоризмлар, ҳадислар, Қуръони Каримдан олинган дуру жавоҳирларни шу рисолага тизганман.

Кенг китобхонлар оммаси, ўқувчилар, олий ўқув юрти талабалари учун мўлжалланган китобдан фарзанд тарбияси, исрофгарчилик қашшоқлик учун замин бўлиши, қиз бола ҳаёси билан янада гўзаллаштириш, устоғга ҳурмат – олий ҳиммат, меҳмонни қандай кутиш керак, бувижонингиз бисотидан каби турли мавзулардаги ҳикматли сўзлар, ҳадислар, насиҳатлар ўрин олган.

Қомила БОЙМУРОДОВА,
«ISHONCH»

Сирдарё вилояти

Гулистон шаҳрининг марказий ва гавжум кўчалардан бири – «Сайхун» кўчасида, Юрт байроғи майдони қаршида, шунингдек, муҳим идора-бинолар жойлашган ҳудудда уч қаватли иморатлар қурилмоқда.

Меҳнат муҳофазаси назоратдан ташқарида(ми?)

Шаҳарнинг обод бўлаётгани яхши, албатта. Бироқ, унинг ортида кўнглига нохушлик соладиган бир жиҳат бор. Дилгирлигимиз сабаби: мунтазам назоратда бўлиши шарт бўлган меҳнат муҳофазасига негадир масуллаш панжа орасидан қарашмоқда. Қурилиш ишлари келтирилган майдон атрофи ҳимоя тў-

сиқлари билан ўралмаган. Хушёрликка ундовчи белгилар ўрнатилмаган. Учунчи қаватда ишлаётган ишчилар махсус кийим-бош ва пойабзал билан таъминланмаган... Ҳимоя каскаси кийишнинг унутилгани эса мутлақо тушунарли ҳол. Ишловчи бемалол ҳаракат қилиши учун белбоғ, арқон каби

Озода
МАМАДАЛИЕВА,
«ISHONCH»

Сиҳаттоҳларда

Санатор-курортлар бошқармаси ташаббуси билан Кўйичириқ туманидаги «Кўхинур» дам олиш масканида маданий тадбир ўтказилди.

«КўХИНУР»ДА ЯНГРАГАН НАВО

Ўзаро мулоқот тарзида кечган семинарда бошқарма бош мутахассиси Зоҳиджон Абдурахмонов пандемия даврида ўз жонини хатарга қўйиб, эрта-ю кеч сидқидилдан хизмат қилаётган ва бу иши билан бошқаларга намуна кўрсатаётган тиббиёт ходимларига миннатдорлик билдирди.

Айни пайтда бу масканда 80 нафардан ортиқ тиббиёт ходими ҳордиқ чиқармоқда.

Тадбир санъаткорларнинг куй-қўшиқларига уланди. Яқинда тиббиёт ходимларига эсдалик совғалари улашилди.

Эслатиб ўтамиз: Айни пайтда 130 нафар кишига хизмат кўрсатадиган «Кўхинур» санаторийси авваллари туман шифохонаси бўлган. Давлатимиз раҳбари Тошкент вилоятига ташири чоғида мутасаддиларга мазкур бино ўрнида муҳташам санаторий қуриш вазифини топширган эди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, барча қулайликларга эга санаторий бунёд этилди. Унинг бошқа санатор-курортлардан алоҳида жиҳати шундаки, бу ерда физиотерапия анча ривожланган. Бундан ташқари, азонотерапия ҳам бор. Бу эса дам олувчиларга маъқул келмоқда.

Феруза САМИЕВА

«Ishonch» va «Ishonch-Доверие» газеталари таҳрир ҳайъати:

Қудратилла РАФИҚОВ
(таҳрир ҳайъати раиси),
Улугбек ЖАЛМЕНОВ,
Анвар АБДУМУХТОРОВ,
Сайфулло АҲМЕДОВ,
Акмал САИДОВ,
Равшан БЕДИЛОВ,
Қутлимурот СОБИРОВ,
Сухроб РАФИҚОВ,
Шоқосим ШОИСЛОМОВ,
Ҳамидулла ПИРИМҚУЛОВ,
Нодира КАРИМОВА,
Анвар ҚЎЛМУРОДОВ,
(Бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари).

Темур МАМАЖОНОВ,
(Бош муҳаррир ўринбосари – «Ishonch-Доверие» бўйича),

Меҳридин ШУКУРОВ,
(Масъул котиб – «Ishonch»),
Валентина МАРЦЕНЯК
(Масъул котиб – «Ishonch-Доверие»)

Бош муҳаррир
Ҳусан ЭРМАТОВ

Бўлимлар:
Касаба уюшмалари ҳаёти – (71) 256-64-69
Хўқуқ ва халқаро ҳаёт – (71) 256-52-89

Миллий-маънавий қадриятлар ва спорт – (71) 256-82-79
Хатлар ва муҳаббат билан ишлаш – (71) 256-85-43
Маркетинг ва обуна – (71) 256-87-73

www.ishonch.uz
сайти орқали Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари, энг сўнгги янгиликлар, таҳлилий, танқидий мақолалар, хабарларнинг тўлиқ матни билан танишингиз мумкин.

Ҳудудлардаги муҳбирлар:
Қорақалпоғистон Республикаси – (+998-99) 889-90-22
Андижон вилояти – (+998-99) 889-90-23
Бухоро вилояти – (+998-99) 889-90-31
Жиззах вилояти – (+998-99) 889-90-34
Наманган вилояти – (+998-99) 889-90-28
Навоий вилояти – (+998-99) 889-90-28
Тошкент вилояти – (+998-99) 889-90-44
Самарқанд вилояти – (+998-99) 889-90-26
Сирдарё вилояти – (+998-99) 889-90-55
Сурхондарё вилояти – (+998-99) 889-90-32
Фарғона вилояти – (+998-99) 889-90-24
Хоразм вилояти – (+998-99) 889-90-01
Қашқадарё вилояти – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилиш шарт.

Муаллифлар фикри таҳририят нуктадан назардан фарқланши мумкин.

Навбатчи муҳаррир:
С. Абдурахмонов

Мусаҳҳих:
Д. Орипов

Саҳифаловчи:
Ҳ. Абдужалилов

Босишга топшириш вақти – 21:00
Топширилди – 21:20

Газета офсет усулида,
А-2 форматда босилди.
Ҳажми 2 босма табоқ.
Буюртма Г – 1117.
27774 нусхада босилди.
Нашр кўрсаткичи: 133

1 2 3 4 5 6

Баҳоиси келишилган нарҳда

Манзилимиз:
100165, Тошкент шаҳри,
Бухоро кўчаси, 24-уй.
E-mail: ishonch1991@yandex.uz

Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.
Газета «Ishonch»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Shaq» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди.
Қорхона манзили:
Буюк Тўрон кўчаси, 41-уй.

Таҳририят ҳисобрақами:
2021.0000.0004.3052.7001,
АТИБ «Ipoteka bank»
Яшнобод филиали,
Банк коди: 00959,
СТИР: 201133889,
ОКЭД: 58130